

Указом Президента України від 5 травня 2011 року «Питання забезпечення органами виконавчої влади доступу до публічної інформації» встановлено завдання органам виконавчої влади щодо забезпечення безумовного виконання Закону "Про доступ до публічної інформації", реалізації конституційного права громадян вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію.

Важливим етапом у формуванні бюджетної прозорості став Закон України «Про відкритість використання публічних коштів», ухвалений 11 лютого 2015 р. В ньому визначено відповідальних за оприлюднення інформації на Єдиному веб-порталі використання публічних коштів. Встановлено вимоги до інформації: повнота, правдивість, точність, реальне відображення фактичних даних станом на відповідну дату або за відповідний період часу. Визначено суб'єкт адміністрування єдиного веб-порталу використання публічних коштів (стаття 2).

В статті 3 закону передбачено склад та зміст інформації про використання публічних коштів, що підлягає оприлюдненню, строки її оприлюднення. Встановлено обов'язковість і безоплатність оприлюднення цієї інформації на єдиному веб-порталі використання публічних коштів. Зазначено необхідність забезпечення вільного безоплатного доступу до інформації, можливість анонімного перегляду, копіювання та роздрукування.

В статті 4 окреслено відповідальних за не оприлюднення або несвоєчасне оприлюднення інформації, оприлюднення недостовірної, неточної або неповної інформації про використання публічних коштів.

Таким чином, можна зробити висновок, що в Україні за роки незалежності сформовано основні законодавчі вимоги щодо бюджетної прозорості, додержання яких повинно сприяти покращенню організації бюджетного процесу, в т.ч. на рівні місцевого самоврядування. Доступ громадян до інформації про місцеві бюджети, участь в ухваленні рішень дасть можливість забезпечити краще задоволення суспільних потреб.

Повшик Тетяна Тарасівна

ст. гр. ФУПОзм-21, ТНЕУ

Науковий керівник – к.е.н., доцент Квасниця О.В.

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА РЕГІОНІВ: ЗАГРОЗИ ТА ПРІОРИТЕТИ ЗМІЩЕННЯ

Для стабільного економічного розвитку регіонів та держави в цілому, при формуванні бюджету в Україні та здійсненні регіональної політики важливим є врахування стану фінансової безпеки регіонів.

Розвиток регіону в швидкозмінних умовах загострення політичної і економічної ситуації в країні вимагає завчасного виявлення загроз його

фінансовій безпеці, швидкого реагування на негативні чинники, постійного моніторингу зовнішнього та внутрішнього становища.

На нашу думку, наявні фундаментальні дослідження висвітлюють лише окремі теоретичні аспекти фінансової безпеки регіонів без їх щільного ув'язування з індикаторами фінансової безпеки і не враховують принципів збалансованості регіонального і загальнодержавного рівнів. Чинні методичні підходи до визначення та оцінки індикаторів фінансової безпеки регіонів мають загальний характер і не враховують їх специфіки і соціально-економічної спрямованості. Виникає потреба у наявності обмеженої кінцевої множини індикаторів, зміна яких сигналізує про зміну стану фінансової безпеки регіону.

Прикладні ж дослідження фінансової безпеки регіонів мають поодинокий і несистемний характер через відсутність достатньо повної інформаційної бази для їх проведення і ефективних методик з реалізації результатів цих досліджень у практиці регіонального господарювання.

Забезпечення дієвої системи фінансової безпеки передбачає з'ясування і систематизацію явищ, подій, дій, настання або здійснення яких безпосередньо або опосередковано може бути загрозою тому чи іншому суб'єктові фінансової безпеки.

У найбільш загальному розумінні фінансова безпека – це відсутність загроз процесам розподілу та перерозподілу ВВП. Таке визначення фінансової безпеки охоплює всіх суб'єктів та об'єктів фінансової безпеки, а отже, може вважатись універсальним та таким, що найбільш повно відображає сутність фінансової безпеки як економічної категорії [1, с.99].

Відтак, основним критерієм фінансової безпеки є здатність економіки країни зберігати стан захищеності та підвищувати стійкість до внутрішніх та зовнішніх загроз [2, с.40].

Основні загрози фінансовій безпеці держави та регіонів зокрема становлять: високі темпи інфляції; постійний бюджетний дефіцит; надмірний рівень внутрішньої заборгованості; низький рівень розвитку фінансового ринку; курсова нестабільність; недостатність золотовалютних резервів; низький рівень інвестиційної та інноваційної активності; недосконалість бюджетної політики і нецільове використання коштів бюджету; ефективність бюджетної та податкової політик, масове ухилення від сплати податків; значні обсяги державного та гарантованого державою боргу, проблеми з його обслуговування; значна різниця співвідношення доходів найбільш і найменш забезпеченого населення та недостатня соціальна захищеність певних груп населення; невисокий рівень капіталізації банківської системи, невеликі обсяги довгострокового банківського кредитування та значний рівень відсоткових ставок із кредитів; залежність реформування економіки країни від отримання іноземних кредитів; гальмуванням розвитку власної фінансової інфраструктури; зростання «тіньової» економіки, посилення її

криміналізації, нелегальний відплив валютних коштів за кордон; рівень присутності іноземного капіталу в рамках іноземних – прямих і портфельних – інвестицій; рівень монетизації ВВП; дефіцит державного бюджету; ступінь доларизації національної економіки; швидкість обігу готівки; відношення суми валових міжнародних резервів НБУ до загальної суми річного імпорту тощо.

Усі перераховані загрози дуже негативно впливають на стан захищеності економіки України і в сучасних умовах вимагають внесення серйозних корективів в організацію системи забезпечення фінансової безпеки держави та регіонів, а також у вітчизняне законодавство.

Для підвищення рівня фінансової безпеки країни необхідно запровадити обґрунтований вибір економічної стратегії держави, створити всебічне та досконале нормативно-правове поле, а також необхідним є постійний моніторинг за світовими економічними змінами з метою завчасного виявлення зародження кризових явищ та впровадження превентивних заходів щодо мінімізації їхнього негативного впливу на фінансову систему країни в цілому.

Підсумовуючи зазначимо, що пріоритетними напрямками зміцнення фінансової безпеки регіонів України слід визнати: реформування бюджетної системи; удосконалення монетарної та валютної політики; регулювання фондового ринку; регулювання корпоративних відносин; регулювання страхового ринку, що дозволить значно підвищити її рівень за умови забезпечення підтримки на законодавчому та виконавчому рівнях.

Література:

1. Коваль Л.П. Понятійно-категоріальний апарат дослідження фінансової безпеки. *Фінансовий простір*. 2013. №3(11). С.95-100.
2. Койло В.В. Теоретико-методологічні підходи до оцінки поняття фінансової безпеки в умовах зростання загроз країни. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2017. Випуск 23. Частина 2. С.38-42.

Попович Павло Олександрович

ст. гр. ФУПОМ-21, ТНЕУ

Науковий керівник – д.е.н., професор Кириленко О.П.

ТЕОРЕТИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ СУТНОСТІ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

Фінансова політика як складова економічної прагне досягнення економічної стабільності та прогресу в умовах оптимального рівня основних макроекономічних показників. Аналіз праць вітчизняних науковців, економістів, дослідників у сфері фінансової політики свідчить